

Implementeringen av DC:0-3R i Norge

V/ Rigmor Grette Moe, nasjonal koordinator for DC: 0-3 R i Norge

Nettverket for DC: 0-3 R i Norge vil med dette nyhetsbrevet ønske en riktig god sommer til alle gamle og nye interesserte og til brukere av systemet. Vi minner om seminarene i Bergen og på Tjøme i august 09. Seminarene er annonsert på våre nettsider se:

http://www.r-bup.no/CMS/cmspublish.nsf/pages/SpedSmaa_Kursogkonferanser_z.html?open&qm=hovedmeny.2.10.0.0.0

Vi håper på stor interesse og påmelding til de ulike seminarene.

Kort om systemet for de som ikke kjenner det

Det diagnostiske kartleggingssystemet "Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood" DC: 0-3 (1994) og DC:0-3 R (revidert utgave 2005) er utviklet spesielt for å fange opp problemer hos de minste barna, fra fødselen og opp til fireårsalderen. Systemet gir en referanseramme for å kunne forstå og kunnskap om disse vanskene. DC: 0-3 R er et multiaksialt klassifikasjonssystem og har fem aksjer. Brukt sammen gir aksene en bred forståelse og et godt grunnlag for planlegging av adekvate hjelpetiltak i forhold til familier med sped- og småbarn som er i risiko for ulike former for utviklingsforstyrrelser og emosjonelle vansker. Til forskjell fra alle andre diagnostiske systemer har DC: 0-3 en egen relasjonsakse som fanger opp hvordan forholdet mellom barnet og de primære omsorgsgivere virker inn på barnets utvikling.

Barn er ulike fra fødselen av og har individuelle variasjoner i motoriske, sensoriske, språklige og interaktive mønstre, samt i sin egen utviklingsprogresjon. I tillegg er små barn i en rask utviklingsprosess der det kan skje store tilpasningsmessige endringer i løpet av et kort tidsrom. Den diagnostiske beskrivelsen man kan komme frem til ved bruk av DC 0-3 R-manualen er derfor en "ferskvarer" som bare gjelder på undersøkelsestidspunktet og for planlegging av tiltak her og nå. Det er derfor ikke en varig diagnose som har gyldighet for bruk på et senere tidspunkt.

Bruk av DC: 0-3 R

Systemet er ikke ment å skulle erstatte ICD 10, men må brukes i tillegg til det offisielle diagnosesystemet som brukes i BUP i dag. DC: 0-3 R har vært godt mottatt av de som arbeider med de minste barna, og oppleves som en god måte å øke vår forståelse både av barnet og av samspillet mellom barnet og de primære omsorgsgiverne. De fem aksene er sammen med på å sikre at vi har fokus på alle de samvirkende faktorer som kan virke inn på det spede barnets psykososiale utvikling og føre til mistilpassning og emosjonelle problemer. Systemet brukes og er evaluert i en rekke land, både i USA, Canada og Europa. Et godt felles diagnostisk klassifiseringssystem som DC: 0-3 R kan være med på å utvikle et felles fagspråk nasjonalt og internasjonalt der ulike faggrupper kan løfte opp og bidra med sin spesialkunnskap. Nasjonalt vil dette kunne styrke det tverrinstitusjonelle samarbeidet og familienes mulighet for å få adekvat hjelp fra flere samarbeidende instanser. Felles kriterier og betegnelser i forhold til de problemene en arbeider med vil også kunne bidra til å fremme videre avklaring og forskning på dette viktige området.

**Besøk oss på internett:
www.r-bup.no/spedbarn**

RBUP Øst og Sør
Postboks 4623 Nydalen
N-0405 Oslo
Tlf: 22 58 60 00

R.BUP

Implementering av DC: 0-3 R i Norge

DC: 0-3 R har vært prøvet ut i Norge, siden slutten av 1990 tallet. Fra år 2000 ble det satt i gang et implementerings- og forskningsprosjekt som omfattet 138 barn ved Nic Waals Institutt, støttet av R-BUP Øst og Sør, ledet av Pia Risholm Motander og Rigmor Grette Moe. En referansegruppe bestående av representanter fra Nic Waal's Institutt, Aline Spedbarnssenter, BUP Førde, BUP Nordfjordeid fulgte dette implementeringsprosjektet i mange år og har senere videreført metoden på sine institusjoner og som veiledere.

Trondheim og Møre og Romsdal var tidlig ute med å tilegne seg DC: 0-3 (første utgave) med veiledning fra Bente Nilsen og Mette Sund Sjøvoll. Trøndelag følger nå opp med en tverrinstitusjonell gruppe som samarbeider om DC: 0-3 R med Tuire Tyldum som koordinator.

I vest har en gruppe erfarne klinikere og veiledere for videreutdanningen i sped og småbarns psykiske helse, samarbeidet om videre innføring og spredning av DC: 0-3 R i forhold til sine samarbeidspartnere. Det har også vært undervist i metoden på videre- utdanningen i sped og småbarns psykiske helse. R-BUP vest står som medansvarlig for de tre seminardagene med Jean Thomas i august 09 som arrangeres i Bergen (se nedenfor).

I Nord-Norge er det opprettet et spedbarnsnettverk der implementering av DC: 0-3 R har vært ett av temaene, både i videokonferanser og i en to dagers samling i Tromsø. Kåre S. Olafsen er koordinator for arbeidet i nord.

På Østlandet har flere BUP'er slått seg sammen distriktvis for å implementere metoden, med støtte fra kompetansenettverket. Dette gjelder Sørlandet med omliggende BUP'er, Vestfold, Østfold, Innlandet og noen Akershus-klinikker.

Vi har vært så heldige å ha en fast kontakt med Dr. Jean Thomas som har vært med å utforme DC:0-3 systemet og har allerede hatt tre store seminarer med henne. Det har vært to seminarer i Oslo og ett i Trondheim, og vi får henne også tilbake til seminar i Bergen i slutten av august i år. Det har vært publisert flere artikler om DC: 0-3 på bakgrunn av prosjektet på Nic Waals Institutt, og to artikler er godtatt for publisering i norsk Tidsskrift for norsk psykologforening. Artiklene blir trykket i sommer eller til høsten.

Utfordringer fremover

En målsetting for nettverket er å være behjelpelig med å implementere og kvalitetssikre bruk av systemet i alle de sped- og småbarnsteamene innen BUP i Norge som ønsker å ta i bruk DC:0-3 R. Dette vil ta tid og kan bare skje dersom det legges til rette for det tidsmessig og er ønsket av ledelsen ved institusjonene.

Kompetansenettverket vil fortsatt satse på å gi nødvendig hjelp og opplæring til de BUP'ene som ønsker å tilegne seg metoden. For å få dette til vil det være hensiktsmessig at flere nærliggende sped- og småbarnsteam slår seg sammen.

For å kunne bruke DC:0-3 R på en god måte trenger en også gode kartleggingsverktøy i tillegg til de som beskrives i manualen. DC: 0-3 R kan sees som en paraply der spilene er de ulike aksene og trekket over spilene er den diagnostiske kartleggingsoppsummeringen. For hver akse er det viktig med et minimum av adekvate kartleggingsverktøy som bør være en felles standard ved bruk av metoden. Kompetansenettverket arbeider videre med hvilke kartleggingsverktøy vi vil anbefale.

Det har vært et sterkt ønske om å få DC: 0-3 R- manualen oversatt til norsk, og det er søkt ZERO TO THREE som er rettighetshavere om tillatelse til å lage en norsk versjon. Vi har ennå ikke fått denne tillatelsen og alle som vil tilegne seg metoden må derfor fremdeles bruke den engelskspråklige versjonen. Dette gjelder også for seminaret med Dr. Jean Thomas i Bergen.

Aktuelle begivenheter

Dr. Jean Thomas kommer til Bergen i dagene 24-26 august. Første dagen, 24.8 er åpen for alle som arbeider med sped og småbarns psykiske helse og som er interessert i å finne ut hvordan det kunnskapsgrunnlaget som er samlet i DC: 0-3 R kan brukes for å oppdage tidlige tegn på emosjonelle problemer og atferdsvansker hos sped- og småbarn. Små barns psykiske helse er avhengig av mange psykiske, helsemessige og sosiale faktorer som virker inn, både direkte på barnet og på foreldrene og den omsorg de er i stand til å gi barnet. Tidlig forebygging krever derfor samarbeid på tvers av etats- og institusjonsgrenser og en felles forståelse, dersom vi skal kunne nå flere barn med adekvate forebyggende tiltak eller behandling der det er behov for dette.

Den andre seminardagen, 25.8 er en oppfølging for de som allerede har tatt i bruk systemet og vil benytte anledningen til å gå litt nærmere inn i bruk av de enkelte aksene i systemet, og ta opp eventuelt uklare problemer de har møtt på under arbeidet med systemet. Den engelske versjonen av manualen vil bli brukt.

Den tredje dagen, 26.8 er satt av for veiledere; d.v.s. de som kjenner systemet godt og enten allerede fungerer som veiledere, eller som er interessert i å kvalifisere seg til å ta et veilederansvar lokalt. (begrenset deltagerantall).

De to siste dagene vi har Jean Thomas her i Norge, 28. og 29.8, foregår på Tjøme og er også satt av for veiledere og referansegruppen for DC 0-3 R i Norge (begrenset deltager antall)

GOD SOMMER og VEL MØTT TIL HØSTEN

